

SLOVENSKI NAROD

Izšla vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inserati do 60 peti vrst A Din 2, do 100 vrst A Din 2.50, od 100 do 300 vrst A Din 3, večji inserati peti vrst Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za izsestavo Din 25.—, Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-32, 31-33, 31-34, 31-35 in 31-36

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strosmayerjeva ulica 1, telefon št. 659
podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101,
SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Jasen pogled in možata odločnost

Davi je prispel v Beograd voditelj Hrvatov dr. Vl. Maček, da prevzame mesto prvega podpredsednika v skupni vladi narodne sloge — Vlada bo storila vse, kar je mogoče za ohranitev miru

Beograd, 4. aprila. Davi ob 6.50 je z rednim zagrebskim brzim vlakom prispel v Beograd prvi podpredsednik vlade dr. Vladko Maček v spremstvu hrvatskega bana dr. Ivana Šubišića, glavnega tajnika HSS dr. Jurija Krnjevića in bivšega podbana dr. Krbeke.

Na postaji so pozdravili podpredsednika ministri dr. Srdjan Budisavljević, Sava Kosanović, dr. Boža Marković, dr. Branko Čubrilo, dr. Krek, dr. Šutej, dr. Smoljan in dr. Torbar. Navzoč je bil tudi upravnik mesta Beograda Dušan Ribar in vsi šefi kabineta ter mnogo uradnikov. Na peronu je bilo zbrano mnogo občinstva, zlasti novinarjev. Po pozdravi se je dr. Maček odpeljal v svoje stanovanje.

Zagreb, 4. aprila. Z današnji »Hrvatski dnevnik« piše v uvodniku med drugim: Ni dvoma da je odločitev predsednika dr. Mačka pravi zgodovinski pomen. V avgustu 1939 je dr. Vladko Maček doprinesel mnogo za mir in varnost državne zajednice, ko je sklenil znani sporazum dne 26. avgusta. Če ne bi dr. Vladko Maček tedaj tega storil, bi se dogodki razvijali v krove kakšni smeri. Potem si je dr. Maček mnogo in vneto prizadeval ne samo za zboljšanje in urejevanje odnosov med Srbi in Hrvatimi, temveč tudi za utrditev miru, ki je v interesu Srbov in Hrvatov.

Zdaj ponovno sprejema dr. Maček poziv današnjih predstavnikov Srbov, da skupno z njimi deluje za mir in za ureditev srbsko-hrvatskih odnosov. »Čutim dolžnost do naroda, ki mi zaupa že več kot 10 let, da priznam vse, da mi rešim mir — to največjo dobro človeštva«, je izjavil dr. Vladko Maček novinarjem, ki so se v velikem številu zbrali v banski palači. V teh besedah je izrazil glavni razlog, zaradi katerega se je dr. Maček odločil za ta svoj korak.

Ni dvoma, da bo odločitev dr. Mačka povzročila zelo živahne komentarje v inozemstvu. Po vtisu, ki ga bo naredila ta njegova odločitev in po rezultatih akcije, ki bo izvedena, se bo videlo, v kakšnem pravcu se bo razvijel zunanepolitični položaj. Vsekar pa drži, da predsednika dr. Vladka Mačka čaka v Beogradu težko in odgovorno delo. Po izjavi, ki jo je predsednik dal novinarjem, se vidi, da računa v svoji mirovni akciji na skupno sodelovanje in na skupne napore.

Hrvatska javnost, ki je z živim zanimanjem pričakovala odločitev dr. Vladka Mačka, bo tudi z živim zanimanjem spremljala njegovo delo na tem polju in uspehe tega dela. Hrvatska javnost se zaveda važnosti tako naših notranjih kot zunanjih političnih problemov. Ima zrele poglede glede teh problemov in ve, da gre tudi za bodočnost hrvatskega naroda. Prav v teh zadnjih dneh se je pokazalo, kako smo Hrvati edini glede na svoj nacionalni problem in glede vloge, ki jo moramo v teh časih odigrati. Menda ni med nami človeka, ki ni prepričan, da so to usodni časi, v katerih nam je potreben jasen pogled in možata odločnost. Disciplinirani in duhovna solidarnost, ki je med nami te dni vladala, je živja priča naše narodne zavesti in naše naravne politične zrelosti.

Po odločitvi predsednika dr. Mačka naj bi se razčistila zunanepolitična atmosfera. Njegova odločitev pomeni začetek močne pobude zelo ugledne politične osebnosti, da se stori vse, kar je mogoče, za mir v tem delu Evrope. Šele sedaj prihajajo dnevi, katere bomo preživeli v največji pozornosti in v katerih se bodo naše misli še bolj osredotočile na bodočnost.

Vsi se zavedamo, kako težka je naloga, ki jo je prevzel naš predsednik dr. Vladko Maček. Pa tudi sam dr. Maček se brez dvoma zaveda njene važnosti. Oborožen z orožjem duha in ognjenim plaskom svojega dostojanstva bo spet nudil dokaz, da je na višini svoje zgodovinske naloge. Njegove krasne vrline, politični instinkt, ljubezen do svobode kakor tudi pripravljenost za največje žrtve, kadar gre za rešitev naroda, bodo tudi v bodočnosti dolžale njegovega duha.

Vojvoda Bojović, vrhovni inspektor vse vojne sile

Beograd, 4. aprila. AA. Včeraj ob 13. je predsednik vlade armijski general Dušan Simović v spremstvu armadnega generala Bogoljuba Ilića obiskal vojvodo Petra Bojovića v njegovem stanovanju.

Vojvoda Bojović je v navzočnosti svojih dveh sinov sprejel predsednika vlade in bil posebno spremljen in srečen ter očitno dobro razpoložen in vesel.

Predsednik vlade je vojvodo obvestil, da ga je Nj. Vel. kralj Peter II. s svojim ukazom postavil za vrhovnega inspektorja

vse vojne sile. To mesto je doslej zavezal Nj. kr. Vis. knez Pavle.

Pri tej priliki se je predsednik vlade zahvalil vojvodi za njegovo plodno in dosedanje požrtvovalno delo in izrazil upanje, da bo vojvoda vso svojo vojaško sposobnost in vrline kakor tudi svoje dolgoletne vojaške izkušnje uporabil za dobro kralja in drage domovine. Nato sta predsednik vlade in vojni minister zapustila stanovanje vojvode.

Odrpta mesta v Jugoslaviji

Beograd, 4. aprila. Z uradne strani smo pooblašeni objaviti naslednje: V vrsti ukrepov, ki jih narekuje današnji položaj, je kr. vlada sklenila, da bodo v primeru, če bi naša država bila v vojnem stanju, mesta Beograd, Zagreb in Ljubljana, proglašena za odrpta in nebranjena mesta.

Če bi miroljubni napori, ki jih izvaja kr. vlada, ne dovedli do zaželenega uspeha in če bi nastopilo vojno stanje, bo kr. vlada gornji sklep po običajni poti sporočila vsem prizadetim vojujočim se državam.

Novi upravnik mesta Beograda

Beograd, 4. aprila. AA. Z odlokom notranje ministrice in v soglasju s predsednikom vlade je bil dosedanjí načelnik oddelka javne varnosti v notranjem ministru Dušan Ribar postavljen za vršilec dolžnosti upravnika mesta Beograda. Z istim odlokom je bil orožniški brigadni general Milutin Stefanović, dosedanjí vršilec.

Nove izmišljotine iz tujine

Inozemski tisk in radijske postaje nadaljujejo kljub nesporno ugotovljenim dejstvom gonjo proti naši državi

Beograd, 4. aprila. AA. Z uradne strani smo pooblašeni, da objavimo naslednje: Ni bilo mogoče pričakovati, da bodo po dosedaj izdanih zankanjih o vznemirljivih, fantastičnih in popolnoma izmišljenih vestih, ki jih širi del tujega tiska in radijskih postaj, in po nesporno ugotovljenih dejstvih, da v naši državi vlada popoln red in mir in da ni z nobene strani nobenih incidentov, isti tisk in radijske postaje nadaljevale z objavljanjem vesti o nekakšnih nasiljih proti pripadnikom narodnih manjšin.

Tako je bilo včeraj v tem tisku objavljeno, da so po nemških običajih razporejeni zloglasni četniki, ki silijo ženske nemške manjšine, da poljubljajo znamenja z mrtvaškimi glavami, da jih pretepajo, da so bili v Braslovčah mučeni nemški otroci in davljeni skoraj do smrti, da Nemci na vseh straneh ropajo, da so Srbi nekega nemškemu študentu zvezali noge in ga vrgli skozi okno iz vlaka, da so v Beogradu Nišu in Novem Pazaru razrušili trgovine Nemcev in Italijanov, da so vojaki, ki pripadajo nemški manjšini, spravljani v koncentracijski tabor in še celo vrsto nekakšnih hudih dogodkov.

Za zdaj še ni mogoče točno ugotoviti kakšen cilj naj imajo te, očitno in s polno zavestjo, da so neresnične, širjene vesti, toda že zdaj je mogoče ugotoviti, da te vesti v prvi vrsti zavajajo javno mnenje tistih držav, iz katerih se širijo.

Nemški konzul v Ljubljani obžaluje neresnične vesti

Kr. banska uprava objavlja: Včeraj 3. t. m. se je pred svojim odhodom prišel posloviti od bana dravske banovine dr. Marka Natlačen nemški konzul dr. Hans Broech.

Ob tej priliki je obžaloval, ker so nekatere tuje radijske postaje oddajale vesti o slabem ravnanju z nemško manjšino v Sloveniji. O neresničnosti in neosnovanosti teh vesti je bil mogoč sam prepričati na kraju samem. Nemški konzul je hvalečno priznal korektno vedenje prebivalstva do Nemcev, njegovo pripravljenost, treznost in ustrežljivost.

Konzul je odpotoval s moči ob 17.30. Iz pisarne kr. banske uprave v Ljubljani, dne 4. aprila 1941.

Zaupanje v našo vrhovno državno vođstvo je najboljši odgovor na zlobne vesti iz tujine

šlece dolžnosti upravnika mesta Beograda, vrnjen na svojo redno dolžnost.

Naš poslanik pri Rooseveltu
Washington, 4. apr. r. Predsednik Roosevelt je v zvezi z mednarodnim položajem sprejel včeraj poslanika kraljevine Jugoslavije, s katerim se je del časa razgovarjal.

Odmev v Londonu
London, 4. aprila. r. Vsi današnji londonski listi poročajo o sklepu predsednika Hrvatske seljačke stranke dr. Mačka, da bo kot prvi namestnik ministrskega predsednika sodelovati v novi jugoslovenski vladi. »Daily Mail« piše med drugim, da jugoslovenski narod kljub ojačeni inozemski propagandi ni izgubil živcev, kar je najboljši dokaz za pravilno stališče vlade Dušana Simovića, ki je trdno odločena ohraniti Jugoslaviji njeno narodno in državno čast.

Ruski glasovi o položaju na Balkanu

Moskva, 4. aprila. n. (CBS). Glasilo ruske vojske »Krasnaja Zvezda« razpravlja o položaju na Balkanu, v posebnem članku, v katerem zavzema posredno tudi stališče do najnovjših dogodkov.

List uvodoma opozarja na proglas jugoslovenskega ministrskega predsednika generala Simovića, da se je jugoslovenski narod trdno odločil braniti svojo neodvisnost in svobodo.

Podoben prikaz položaja je podalo tudi glasilo ruske vojske mornarice »Krasni

Mir v Vojvodini

Novi Sad, 4. aprila. e. Harmonično življenje med Srbi in narodnostnimi skupinami v Vojvodini nikjer ni bilo skaljeno, piše novosadski »Dan« v svoji smotnji izdaji in pravi med drugim:

Tuje radijske postaje so objavile, da je bila v Petrogradu uničena ena cela ulica, v resnici pa ni bilo razbiti niti eno okno, niti ni bilo nobenih izgradov v tem mirnem mestu, središču Banata. V Petrogradu so Srbi vedno živeli v slozi z Madžari in Nemci in ta slozi ni bila nikdar skaljena. Srbi in Nemci so poslovno in prijateljsko povezani in niti alarmantni glasovi tujih radijskih postaj o izgradbi, ki so se baje dogodili v Jugoslaviji nasproti Nemcem niso mogli skaliti teh odnosov. Tudi danes so Srbi preskrbujejo z mesom v nemških mesnicah Petrograda.

Da so medsebojni odnosi med Nemci in Srbi dobri, kaže tudi to, da je dr. Sepp Janko, vodja nemške narodne skupine v Jugoslaviji bil odvetniški pripravnik pri odličnem Srbu in velikem jugoslovenskem rodoljubu Milanu Nikoliću, starosti kmečkega sokolskega društva v Petrogradu. Ta primer je najlepši dokaz, da vojvodinski Srbi niso šovinisti in kako tesni in prijateljski odnosi so med Srbi in Nemci v Petrogradu, ki so tudi vedno v krepi gospodarski zvezi. Ni mogoče, da bi se ti odnosi pri nepričakovano poslabšani, a še manj, da bi se manifestirali v brutalnih izpadih Srbov, ki jih Srbi niso nikdar izvajali nasproti drugim narodnostnim skupinam.

Ostanimo disciplinirani!
Zagreb, 4. aprila. i. »Seljački dom«, glavni organ HSS objavlja:

Razni glasovi in vesti se širijo med ljudstvom. Njih namen je ustvarjanje in vzdrževanje vznemirjenja in nezadovoljstva. Take razmere so v tujni izmenjivosti živčnega vojske. Če narod izgubi živčno vojsko, potem ga je lahko obvladati. Takih primerov je mnogo v zadnjih časih. Ti primeri naj nam bodo v pouk.

Mi smo doslej z uspehom zavrnili vse napade, da bi se s lažnimi vestmi zanesla vznemirjenost v vrste našega naroda in da se nas oslabi. Sedašnji veliki dogodki so nas vključili vsem tujim in nasprotnim lažem našli slove, disciplinirane in čvrste. Bodo moči dostojni velikih časov, ki jih preživljamo in vredni svojega predsednika dr. Vladka Mačka.

Macuoka zapustil Italijo

Trento, 4. aprila. AA. (Stefani) Japonski zunanji minister Macuoka je na poti iz Rima dospel sredi v Trento, kjer so mu priredili veličastne manifestacije simpatij in spoštovanja.

Bardossy - novi predsednik madžarske vlade

Obdržal bo tudi zunanje ministrstvo — Pogreb tragično preminulega Telekija bo kljub njegovi želji svečan

Budimpešta, 4. aprila. AA. (MTI) Zunanji minister Bardossy je imenovan za predsednika ministrskega sveta. Zadržal je tudi zunanje ministrstvo. Vsi člani vlade ostanejo na svojih mestih.

London, 4. aprila. AA. (Reuter) Novi predsednik madžarske vlade Bardossy je dober znan v londonskih diplomatskih krogih, ker je bil v Londonu odpravnik poslov in svetnik madžarskega poslanstva. London je zapustil leta 1934, nakar je bil madžarski poslanik v Bukarešti.

Budimpešta, 4. aprila. AA. (MTI). Vlada, ki ji predseduje sedaj Bardossy, je prisegla danes dopoldne. Glede sestave vlade ni sicer nobenih sprememb. Notranji minister Keresztes-Fischer je s poročil članom parlamentarnega kluba vladine večine, da je ministrski predsednik Bardossy, ki se doslej ni bavil z vprašanji notranje politike, sklenil imeti stalne zveze s stranko vladine večine glede notranje politike. Notranji minister je izjavil, da bo on podpiral novega predsednika vlade pri njegovem delu in njegovih naporih.

Budimpešta, 4. aprila. AA. (MTI). Tragično umrli predsednik vlade grof Teleki je izročil leta 1929. svojemu tajniku Inceju pismo s pripombo, naj ga odpre šele

»Hočemo mir in prijateljstvo z vsem, ki spoštuje naše narodne meje in našo neodvisnost. Zato je tudi nova vlada pripravljena nadaljevati s politično prijateljstvom z vsemi sosedi in s politiko oborožene nevtralnosti, ki v tej krvavi pomladi daje edino jamstvo, da naša država ne postane bojišče tujih vojsk in samovoljnih načrtov vsakega zavojevalca. Ako kdo ni zadovoljen z željo našega naroda, da ostane izven vojnega spopada in če misli, da more tudi to državo kmetov in vojakov podrediti svojim vojaškim in političnim interesom, ta se bo prepričal, da zna naš narod braniti svojo domovino.«

Bivši minister dr. H. Krizman v »Varaždinskih novostih«.

po njegovi smrti. To pismo je bilo sedaj odprto. V njem izraža grof Teleki željo, naj bi bil njegov pogreb čim skromnejši in naj se izvrši ob 7. uri zjutraj. Grof Teleki je izrazil željo, naj pogrebu nihče ne prisostvuje razen duhovnika in tajnika. Želi, naj mu se venci ne pošiljajo in naj se njegova smrt ne objavlja z oglasi. Na koncu je izrazil grof Teleki željo, naj mu ne postavijo nobenega nagrobnega spomenika.

Kot je omenjeno, je bilo to pismo z zadnjimi željami napisano leta 1929. Ker je pa grof Teleki umrl kot predsednik madžarske vlade, je popolnoma naravno, da se bo vršil pogreb drugače kot je to želel. Madžarski narod čuti, da je potrebno izvršiti svečan pogreb.

Budimpešta, 4. apr. AA. (MTI). Pogreb umrlega predsednika madžarske vlade grofa Telekija bo v ponedeljek 7. t. m. ob 10. uri dopoldne.

Budimpešta, 4. aprila. AA. (MTI). Grofica Teleki, ki je na zdravljenju v nekem sanatoriju, se je pripeljala z ambulantnim avtomobilom do poslopja parlamenta ter so jo nato prinesli k odru grofa Telekija. Grofica Teleki je ostala pol ure ob odru ter so jo nato ponovno odpeljali na kliniko.

Letalska vojna na zapadu

Preteklo noč so nemški bombniki vrgli mnogo zažigalnih in rušilnih bomb na zapadno Anglijo, Angleži pa so bombardirali Brest

London, 4. aprila. j. (Un. Press). Delovanje nemškega letalstva nad Anglijo je bilo v noči od četrta na petek zopet precejšnjega obsega. Napadi nemških letal so bili krajeno zelo razsežni, toda v glavnem je trpelo neko mesto v zapadni Angliji, na katero je bil izvršen zelo hud napad.

Kakor objavlja v davišnjem komuniketu letalsko ministrstvo, je napad trajal štiri ure. Na mesto je bilo vrženih zelo veliko število zažigalnih ter težkih rušilnih bomb. Frece škode so povzročile zlasti rušilne bombe na zasebnih zgradbah. Zažigalne bombe so zanele vrsto požarov, ki pa so bili večinoma še med napadom pogaseni. Število človeških žrtev verjetno ne bo doseglo običajnega povprečja.

Napadi na ostale predele Anglije so bili lažjega značaja in po dosedanjih vestih nikjer ni bilo večjega števila človeških žrtev. Po doslej znanih podatkih je bil v teku nočnih napadov en nemški bombnik sestreljen.

Včerašnji dnevni napadi

London, 4. aprila. j. (Reuter). O včerašnjem delovanju nemškega letalstva nad Anglijo objavljata letalsko ministrstvo in komuniketu za notranjo varnost naslednji komuniketu:

V četrtek je bilo sovražno letalstvo ne-

koliko delovno ob angleških obalah, vendar so redka letala prodrla globlje nad celino. Zgodaj zjutraj je neko sovražno letalo metalo bombe na neko mesto na južnozahodni angleški obali, nakar se je spet oddaljilo v smeri proti morju. Bilo je povzročene le malo škode, dočim človeških žrtev sploh ni bilo. Nekoliko kasneje so angleška letalska letala napadale potliskala v smeri proti morju.

Iz drugih delov Anglije ne poročajo, da bi bili podnevi kje izvršeni kakšni letalski napadi, odnosno da bi bilo kaj človeških žrtev. V popoldanskih urah je potokušal neki sovražni bombnik napasti angleško brodogradbo na južnozahodni obali. Angleška letalska letala so po kratki borbi nemški bombnik sestrelila v morje. Eno izmed angleških letal se iz te borbe ni vrnilo.

Berlin, 4. aprila. AA. (DNB). Nemško letalstvo je prizadelo včeraj popoldne ponovno občutne izgube angleškemu brodogradbi.

Bombni napad na Brest

London, 4. aprila. j. (Reuter). Preteklo noč so angleška letala spet obnovila svoje napade proti zasadenim pokrajinam. Poglaviti cilj so si angleška letala izbrala v nemškem pomorskem oporišču Brestu na francoski obali. Na mesto je bil izvršen uspešen bombni napad.

Vojaški razgovori v Ankari

Ankara, 4. aprila. AA. (Reuter). Maršal Cornwall in letalski podmaršal Almhurst, ki predstavljata vrhovno poveljstvo na Srednjem vzhodu, sta prispela iz Egipta v Ankaro, da bi z načelnikom turškega glavnega štaba nadaljevala z razgovori. General Kelly, posebni predstavnik glavnega poveljnika britanske sredozemske generala Cunninghama, ki se tukaj mudi še od prejšnjih razgovorov, se bo prav tako udeležil razgovorov.

Nemiri v Siriji

Beirut, 4. aprila. j. (Un. Press). Položaj v Siriji se zmerom bolj zaostrojuje in so spopadi med demonstranti ter francosko policijo in vojaštvom na devnem redu.

Cepprav je mogoče v ozadju teh nemirov opaziti delovanje tuje propagande, je vendar poglaviti vzrok veliko pomanjkanje živeža, ki je spravilo prebivalstvo zlasti v velikih mestih v obupen položaj. Zaradi blokade je dovolj žita skoraj popolnoma onemogočeno, Sirija pa je bila docela navezana na uvoz žita po morskih poteh. Navzlic prizadevanju francoskih oblasti vprašanja vsaj približno zadovoljive prehrane Sirije doslej ni bilo mogoče rešiti in tako ni pričakovati, da bi nemiri skoraj ponehali. Oblastva z vso odločnostjo vzdržuje red.

Intimna večerja maršala Petaina

Vichy, 4. aprila. AA. (Havas) Maršal Petain je priredil sredi intimne večerje, ki se je udeležil podpredsednik vlade general Darlan, veleposlanika Španije in Brazilije ter še nekatere ugledne osebnosti.

